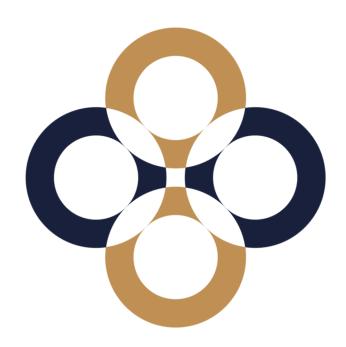

Hivatkozások

Általános szabályok Apa hivatkozás

Szabályzatok

Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

 https://www.unicorvinus.hu/contents/uploads/2021/06/HKR_3_TVSZ_2021_szeptember_1.ef6.pdf

Plágiumszabályzat

- https://www.uni-corvinus.hu/fooldal/egyetemunkrol/szabalyzatokutasitasok/szabalyzatok/szervezeti-es-mukodesi-szabalyzat/
- oldal közepén, sajnos link nincs hozzá, de letölthető

Mindkét szabályzatot feltöltöttük a moodle-ba is

Hivatkozásokról általában

Miért fontos hivatkozni a tudományos világban?

- 1. Elismerjük a gondolatok tulajdonjogát. Aki olvassa az írásunkat, annak számára legyen egyértelmű, melyik gondolat származik tőlünk, melyik más forrásból.
- 2. Követhetővé tesszük saját gondolatvezetésünk szakirodalmi összefüggéseit. Hitelesebbé teszi a művünket.
- 3. Lehetővé tesszük, hogy más is el tudja érni azokat a forrásokat, amelyeket felhasználtunk. Visszakereshetővé teszi mások számára is a felhasznált irodalmat
- 4. A hivatkozásokból összeállított irodalomjegyzékből a dolgozat értékére jól lehet következtetni. Bár ez a lista a dolgozat végére kerül, a bírálók sokszor ezzel kezdik az olvasást.

Mikor kell hivatkoznunk?

Forrás: https://www.statokos.com/hivatkozasiformatumok-apa

- Hivatkozni kell minden olyan ötletet, elméletet vagy kutatást, mely nem saját gondolat.
- Hivatkozni kell azokra a tényekre és számokra, amelyek nem az általános tudás részét képezik a társadalom nagy részében

Pl "Nyáron nagyon meleg van" – nem kell hivakozni vs. "Nyáron a középhőmérséklet °X C" – kell hivatkozni

- Hivatkozni kell, ha
  - valaki más gondolatát szó szerint idézzük
    - csak indokolt esetben idézzünk szó szerint, például definíció esetében
    - ekkor idézőjelekkel kell idézni, és adjuk meg az oldalszámot is a szövegközi hivatkozásnál
  - valaki más gondolatát saját szavainkkal átfogalmazva, összefoglalva idézünk
  - valaki más által megállapított tényt, statisztikai adatot vagy ábrát, illusztrációt felhasználunk

Forrás: http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/kolozsvar/wp-content/uploads/Hivatkozasi-utmutato-BA.pdf

Mi számít plágiumnak?

Többek között....

- Ha a dolgozathoz a felhasznált forrásokat nem adjuk meg, vagy nem pontosan hivatkozunk rájuk
- Egy szerző gondolatmenetét felhasználjuk saját szavainkkal átfogalmazva, forrásmegjelölés nélkül
- Szó szerinti idézet idézőjel és forrásmegjelölés és oldalszám nélkül Mindegyik szükséges!
- Pontosan a plágiumszabályzatban találjuk a választ

Hivatkozás helye

- Két alapvető helyen hivatkozunk
  - Szövegközi hivatkozás (in-text citations)
    - Vagy a szövegben, vagy zárójelben a mondat végén
    - Ahogy Brown(2018) írja.... vagy
    - A *** probléma napjainkban igen nagy jelentőséggel bír. (Brown, 2018)
  - Irodalomjegyzék, hivatkozások listája (list of references)
    - A dolgozat végén
    - Brown, L. S. (2018). Feminist therapy (2nd ed.). American Psychological Association. https://doi.org/10.1037/0000092-000
- A szövegközi és az irodalomjegyzék-beli hivatkozások egyezzenek meg
  - Amit meghivatkozunk a szövegben, az legyen benne az irodalomjegyzékben hátul, és viszont.

Miért kell megtanulni a hivatkozási szabályokat?

- Felmerül a kérdés, hogy ha automatikusan lehet generálni hivatkozásjegyzéket (Endnote (http://www.endnote.com/), Zotero (http://www.zotero.org/), Word, stb.), miért kell megtanulni a szabályokat?
- Válasz: olyan automatizmus, ami probléma nélkül generál, kezeli a problémás, hiányos adatokkal rendelkező forrásokat, eldönti, kell-e szövegközi hivatkozás, stb, nem létezik. Mindig szükséges "belenyúlni kézzel" a generált eredménybe. Ezért kell ismerni a szabályokat.
  - A helyzet hasonló ahhoz, hogy a nyelvtani szabályokat is meg kell tanulni, hiába létezik nyelvtani ellenőrző program. Kizárólag azzal nem boldogulunk az életben.

Hivatkozási fajták, stílusok

- Rengeteg hivatkozási szabály létezik
- Harvard hivatkozás: eddig ezt kérte az egyetem
- APA hivatkozás: mostantól ezt kéri az egyetem
  - APA és Harvard hivatkozás eltérései:
  - https://libguides.coventry.ac.uk/c.php?g=680766&p=4866979
- Chicago hivatkozás
- MLA hivatkozás
- STB....

APA hivatkozás - általában

APA hivatkozás

- Hivatkozási forma
- American Psychological Associaton (Amerikai Pszichológiai társaság) rövidítése
- Hivatalos forrás:

APA. (2020). Publication Manual of the American Psychological Association. 7. kiadás. Washington DC

APA hivatkozás - szövegközben

Szövegközi APA hivatkozások – főbb szabályok

- A szerző(k) vezetéknevét, és a kiadás dátumát adjuk meg
- Vagy a szövegben, vagy a bekezdés végén hivatkozunk. Ne használj lábjegyzetet APA esetén.
  - Smith (2021) *** elmélete igen jelentős.
  - A *** elmélet igen jelentős (Smith, 2021).
  - APA esetében a második megoldást javasolják, ezért a továbbiakban az szerepel a diákon
  - Azonban az első is teljesen szabályos
- Keresztnév ne szerepeljen
  - A *** elmélet igen jelentős (Smith, A. 2021).
- A hivatkozás a mondat része, tehát a pont a zárójel UTÁN szerepel.
  - A *** elmélet igen jelentős. (Smith, 2021)
  - A *** elmélet igen jelentős (Smith, 2021).
- Ha szó szerint idézünk, akkor hivatkozzuk le az oldalszámot is, és tegyük ki az idézőjelet
  - Diszlexiáról akkor beszélhetünk, amikor az olvasási teljesítmény alacsony, és ez jellegzetes kognitív profillal párosul (Csépe -Ragó, 2008).
  - Diszlexiáról akkor beszélhetünk, amikor "az olvasási teljesítmény alacsony, és ez jellegzetes kognitív profillal párosul" (Csépe Ragó, 2008, 174.).
- A szövegközi hivatkozás formája attól függ, hogy (1) hány szerző van, (2) a szövegben, vagy a mondat végén akarunk-e hivatkozni – következő dián részletezve

A szövegközi hivatkozás formája attól függ, hogy (1) hány szerző van, (2) a szövegben, vagy a mondat végén akarunk-e hivatkozni

	a. Első hivatkozás a szövegben	b.További hivatkozások a szövegben	c. Első hivatkozás zárójelben	d. További hivatkozások zárójelben
1 szerzős közlemény	Walker (2004)	Walker (2004)	(Walker, 2004)	(Walker, 2004)
2 szerzős közlemény	Walker és Stickgold (2004)	Walker és Stickgold (2004)	(Walker - Stickgold, 2004)	(Walker - Stickgold, 2004)
3-5 szerzős közlemény	Walker, Stickgold és Robertson (2004)	Walker és munkatársai (2004)	(Walker, Stickgold, - Robertson, 2004)	(Walker et al., 2004)
6 vagy több szerzős közlemény	Walker és munkatársai (2004)	Walker és munkatársai (2004)	(Walker et al., 2004)	(Walker et al., 2004)

- A szövegben először: "Walker, Stickgold és Robertson (2004) kísérletének eredménye szerint …"
- További hivatkozás a szövegben: "Walker és munkatársai (2004) megállapították továbbá, hogy …";
- Első hivatkozás a mondat végén, zárójelben: "A vizsgálat megállapította, hogy ...(Walker, Stickgold, & Robertson, 2004)."
- További hivatkozás zárójelben: "A vizsgálat továbbá megállapította, hogy …(Walker et al., 2004)."

Forrás: http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/kolozsvar/wpcontent/uploads/Hivatkozasi-utmutato-BA.pdf

APA hivatkozás - irodalomjegyzékben

Főbb szabályok

- A hivatkozások listája a dolgozat végén van
- A hivatkozások listájának új oldalon kell kezdődnie
- "Felhasznált irodalom" vagy "Irodalomjegyzék" a címe
- A szerző vezetékneve alapján ABC sorrendben kell szerepelnie a hivatkozásoknak
- A szerző nevét mindig a vezetéknévvel kezdjük akkor is, ha angol szerzőről van szó, ilyenkor vesszővel elválasztjuk. (pl. Smith, A.)
- A hivatkozásoknak oda-vissza meg kell egyezniük, tehát ami az irodalomjegyzékben benne van, az legyen szövegközi hivatkozásban is, és fordítva.
- Csak a címek első és a fő szavai legyenek nagybetűvel írva.
- Nem sorszámozzuk a hivatkozásokat!

A DOI (Digital Object Identifier) szám:

A dokumentumok elérési útvonala változhat. A DOI szám azonban egy **egyedi, tartós azonosító** hozzárendelve minden **webes dokumentumhoz**. A DOI számot egyre több lektorált folyóiratnál használják, ezért ha a felhasznált dokumentumnál találsz DOI számot, akkor azt írjuk bele a felhasznált irodalomba a hivatkozás végére.

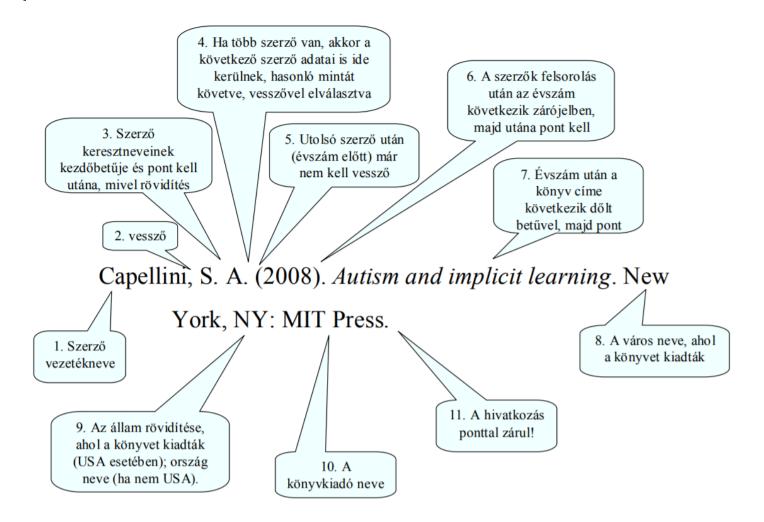
Szakszeminárium BSc, 2022 tavaszi félév

Könyv hivatkozás rövidebben

- Brown, L. S. (2018). Feminist therapy (2nd ed.). American Psychological Association. https://doi.org/10.1037/0000092-000
- Faber, A., & Mazlish, E. (2013). Beszélj úgy, hogy érdekelje, hallgasd úgy, hogy elmesélje (bővített kiad.). Budapest: Reneszánsz Kiadó.
- Kumar, S. (2015). Social care: Developing excellent practice (3rd ed.). Tiger Publications.
- 1. Vezetéknév, utána vessző.
- 2. A keresztnév(ek) első betűje, utánuk pont. A teljes név után vessző, kivéve az utolsó nevet.
- 3. Megjelenés dátuma zárójelben utána pont.
- 4. Könyv címe dőlten utána pont.
- 5. Könyv kiadásának városa, vessző, majd az ország rövidítése és kettőspont elhagyható
- 6. Kiadó neve, utána pont
- 7. Ha lehetséges, adjuk meg a DOI-t

Könyv hivatkozás részletesebben

Forrás: http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/k olozsvar/wpcontent/uploads/Hivatkozasiutmutato-BA.pdf

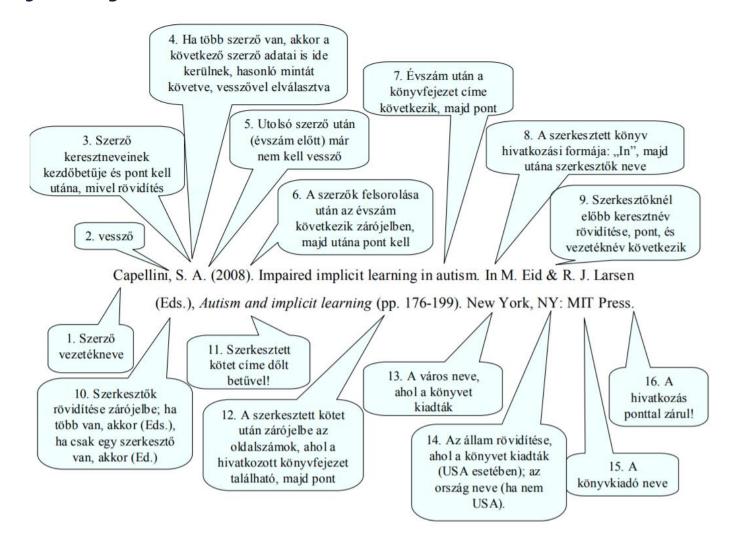

Könyvfejezet hivatkozás rövidebben

- Rattan, A. (2019). How lay theories (or mindsets) shape the confrontation of prejudice. In R. K. Mallett & M. J. Monteith (Eds.), Confronting prejudice and discrimination: The science of changing minds and behaviors (pp. 121-140). Academic Press. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-814715-3.00008-4
- Herczog, M. (2011). Fejlődés a környezetben: család, intézmény, társadalom. In Danis I., Farkas M., Herczog M., & Szilvási L., A génektől a társadalomig: a koragyermekkori fejlődés színterei. Biztos Kezdet kötetek I. (pp.: 470-521.). Budapest: Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet.
- 1. Vezetéknév, utána vessző.
- 2. A keresztnév(ek) első betűje, utánuk pont. A teljes név után vessző, kivéve az utolsó nevet.
- 3. Megjelenés dátuma zárójelben utána pont.
- 4. Könyvfejezet címe, utána pont.
- 5. "In", majd a könyv szerkesztőinek neve, úgy mint fent
- Ed (editor) vagy Eds (editors) zárójelben, utána vessző.
- 7. Kötet címe dőlten
- 8. Oldalszámok -tól-ig, zárójelben, utána pont.
- 9. Könyv kiadásának városa, vessző, majd az ország rövidítése és kettőspont elhagyható
- 10. Kiadó neve, utána pont.
- 11. Ha lehetséges, adjuk meg a DOI-t
- +1: Magyar esetben & helyett van.

Könyvfejezet hivatkozása részletesebben

Forrás: http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/k olozsvar/wpcontent/uploads/Hivatkozasiutmutato-BA.pdf

Szakszeminárium BSc, 2022 tavaszi félév

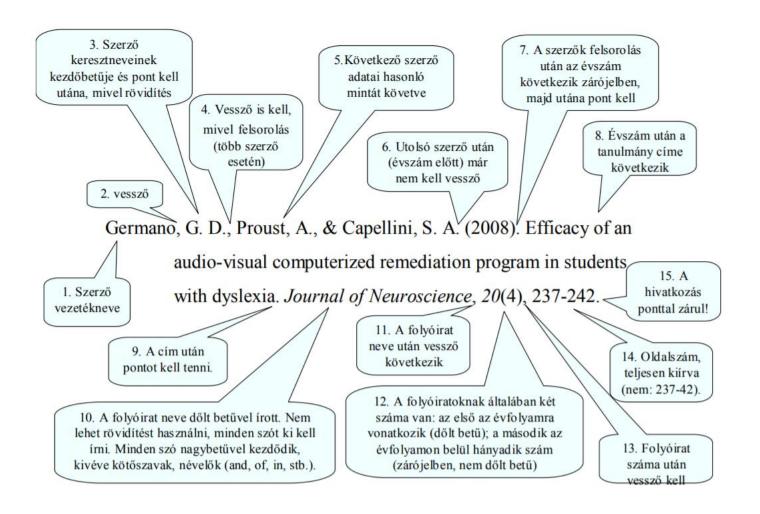
Folyóirat cikk hivatkozás rövidebben

- Krishnan, N., & Szczepura, A. (2018). The glass cliff effect for women in STEM. The Lancet, 391(10120), 10-16. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(18)30861-4
- Németh, M., Polónyi, E., & Dobszay, L. (1979). A bölcsődei adaptáció ("beszoktatás"). Gyermekgyógyászat, 30(3), 376–381.
- Quinn, D. R., & Mohammed, B. (2016). Report writing. Academic Writing Journal, 14(3), 99-110. https://doi.org/10.1.2211/xnbghf71
- 1. Vezetéknév, utána vessző.
- 2. A keresztnév(ek) első betűje, utánuk pont. A teljes név után vessző, kivéve az utolsó nevet.
- Megjelenés dátuma zárójelben utána pont.
- 4. Publikáció címe, utána pont.
- 5. Folyóirat címe, dőlten, utána vessző
- 6. Évfolyam dőlten, majd zárójelben, hogy azon belül hanyadik szám, utána vessző
- 7. Oldalszám -tól-ig, utána pont
- 8. Ha lehetséges, adjuk meg a DOI-t

+1: Magyar esetben & helyett - van.

Folyóirat cikk hivatkozása részletesebben

Forrás: http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/k olozsvar/wpcontent/uploads/Hivatkozasiutmutato-BA.pdf

Egyéb esetek

Kézirat, szakdolgozat, nem publikált írásmű

Szövegben

(Dokumentum szerzőjének vezetékneve, Évszám)

Irodalomjegyzékben

Dokumentum szerzőjének vezetékneve, Keresztnevének kezdőbetűje. (Évszám). *Dokumentum címe*. Dokumentum jellege. Kiadás helye: Szervezet, melyhez a doktumentum megjelenése köthető

Példa

Zsigáné Kósa, E. (2014): *Bölcsődei házirend*. Hivatalos dokumentum. Telekgerendás: Telekgerendás Községi Önkormányzat Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde

Konferenciaelőadás hivatkozása

- Szövegben (Szerzők vezetékneve, dátum)
- Példa (Evans et al., 2019)
- Irodalomjegyzékben

Szerzők neve, (teljes dátum). *Előadás címe dőlten*, [Előadás típusa]. Konferencia neve, helyszíne. ha van videó, annak elérése

Példa

Evans, A. C., Jr., Garbarino, J., Bocanegra, E., Kinscherff, R. T., & Márquez-Greene, N. (2019, August 8–11). Gun violence: An event on the power of community [Conference presentation]. APA 2019 Convention, Chicago, IL, United States. https://convention.apa.org/2019-video

Weboldal hivatkozása szerző esetében

- Szövegben (Szerzők vezetékneve, dátum)
- Példa (Horovitz, 2021) (Schaeffer, 2021)
- Irodalomjegyzékben Szerzők neve, (teljes dátum). Cím dőlten, website neve.URL.
- Példa

Horovitz, B. (2021, October 19). *Are you ready to move your aging parent into your home?* AARP. https://www.aarp.org/caregiving/home-care/info-2021/caregiving-questions.html

Schaeffer, K. (2021, October 1). What we know about online learning and the homework gap amid the pandemic. Pew Research Center. https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/10/01/what-we-know-about-online-learning-and-the-homework-gap-amid-the-pandemic/

Weboldal hivatkozása szervezet esetében

- Szövegben (Szervezet neve, dátum)
- Példa (World Health Organization, 2018)
- Irodalomjegyzékben.
   Szervezet neve, (teljes megjelenési dátum). Cím dőlten, URL.
- Példa

World Health Organization. (2018, May 24). *The top 10 causes of death.* https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/the-top-10-causes-of-death

Speciális esetek

 Ha egy szerzőtől több olyan forrásra hivatkozunk a főszövegben, amelyek ugyanabban az évben jelentek meg, betűkkel adjuk meg szövegközben és irodalomjegyzékben is

Smith 2021a

Smith 2021b

 Ha egy szerzőtől több publikációra hivatkozunk egy zárójelen belül, akkor az évszámokat időrendben adjuk meg

(Smith, 1989, 1999, 2006).

Ha több szerzőre hivatkozunk egy zárójelen belül, akkor ábécérendben soroljuk fel a szerzőket, és pontosvesszővel választjuk el a neveket.

(Kovács, 2021; Smith, 2010)

Mindig az eredeti forrásra hivatkozzunk, ne arra, aki idézi az eredetit

Hiányos adatok – nincs szerző

Használjuk a címet

- Szövegközi
  - (Cím dőlten, év)
- Példa
  - (APA Citation Guidelines, 2020)
- Irodalomjegyzék
  - Cím dőlten, dátum, URL
- Példa
  - APA citation guidelines. (2020, October 30). https://www.scribbr.com/category/apa-style/

Hiányos adatok – nincs dátum

- Szövegközi
  - (Szerző, n.d.)
- Példa
  - (Streefkerk, n.d.)
- Irodalomjegyzék
  - Szerző. (n.d.). Cím dőlten. Website neve. URL.
- Példa
  - Streefkerk, R. (n.d.). APA citation guidelines. Scribbr. https://www.scribbr.com/category/apa-style/

Magyar esetben é. n.

Hiányos adatok – nincs szerző és dátum sem

- Szövegközi
  - (Cím dőlten, n.d.)
- Példa
  - (APA Citation Guidelines, n.d.)
- Irodalomjegyzék
  - Cím dőlten. (n.d.). Website neve. URL
- Példa
  - APA citation guidelines (n.d.). Scribbr. https://www.scribbr.com/category/apa-style/

Hiányos adatok – további esetek

- Missing Reference Information:
- https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/ references/missing-information
- <u>https://www.scribbr.com/apa-examples/</u> <u>citing-online-sources-no-author-date-title/</u>

Missing	Solution	Template		
element		Reference list entry	In-text citation	
Nothing —all elements are present	Provide the author, date, title, and source of the work.	Author. (Date). Title. Source.	(Author, year) Author (year)	
Author	Provide the title, date, and source.	Title. (Date). Source.	(Title, year) Title (year)	
Date	Provide the author, write "n.d." for "no date," and then provide the title and source.	Author. (n.d.). Title. Source.	(Author, n.d.) Author (n.d.)	
Title	Provide the author and date, describe the work in square brackets, and then provide the source.	Author. (Date). [Description of work]. Source.	(Author, year) Author (year)	
Author and date	Provide the title, write "n.d." for "no date," and then provide the source.	Title. (n.d.). Source.	(Title, n.d.) Title (n.d.)	
Author and title	Describe the work in square brackets, and then provide the date and source.	[Description of work]. (Date). Source.	([Description of work], year) [Description of work] (year)	
Date and title	Provide the author, write "n.d." for "no date," describe the work in square brackets, and then provide the source.	Author. (n.d.). [Description of work]. Source.	(Author, n.d.) Author (n.d.)	
Author, date, and title	Describe the work in square brackets, write "n.d." for "no date," and then provide the source.	[Description of work]. (n.d.).	([Description of work], n.d.) [Description of work] (n.d.)	
Source	Cite as a personal communication or find another work to cite (see the Publication Manual for more information).	No reference list entry	(C. C. Communicator, personal communication, month day, year) C. C. Communicator (personal communication, month day, year)	

Gyakorló feladat

Válaszd ki, melyik a helyes hivatkozás folyóirat cikk esetében. Add meg, mi a hiba a többiben.

- Daneman, M., & Blennerhassett, A. (1984). How to assess the listening comprehension skills of prereaders. Journal of Educational Psychology, 76(6)
- Daneman, M., & Blennerhassett, A. How to assess the listening comprehension skills of prereaders. Journal of Educational Psychology, 76(6), 1372-1381 (1984).
- Daneman, M., & Blennerhassett, A. (1984). How to assess the listening comprehension skills of prereaders. Journal of Ed. Psych. 76(6), 1372-1381
- Daneman, M., & Blennerhassett, A. (1984). How to assess the listening comprehension skills of prereaders. Journal of Educational Psychology, 76(6), 1372-1381.372-1381.

Hasznos linkek

- https://apastyle.apa.org/ mindig a hivatalos oldalt nézzük elsősorban!
- https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/missing-information
- https://www.easybib.com/guides/citation-guides/apa-format/
- https://libguides.coventry.ac.uk/ld.php?content_id=33184133
- Differences Between APA and Harvard: https://libguides.coventry.ac.uk/c.php?g=680766&p=4866979